

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16Pc/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123200482
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Pecuchová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123200482.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Pecuchovou v právnej veci navrhovateľky: D. U., nar. X.X.XXXX, t. č. bytom Y. XX, W., proti osobe povinnej platiť výživné v 1. rade: M. U., nar. X.X.XXXX, t. č. bytom M. XXX, W., osobe povinnej platiť výživné v 2. rade: J. U., nar. XX.X.XXXX, bytom U. - Q. J., o návrhu navrhovateľky na určenie výživného, t a k t o

rozhodol:

- I. Konanie v časti voči osobe povinnej platiť výživné v 2. rade ako i v časti výživného voči osobe povinnej platiť výživné v 1. rade v sume 50 eur sa zastavuje.
- II. Osoba povinná platiť výživné v 1. rade je povinná platiť k rukám navrhovateľky zvýšené výživné zo sumy 50 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne počnúc 3.2.2023 a to vždy do 15.teho dňa v mesiaci vopred.
- III. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 3.2.2023 do 28.2.2023 je osoba povinná platiť výživné v 1. rade v sume 46,40 eur zaplatiť navrhovateľke v mesačných splátkach vo výške 10 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.
- IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 16P/64/2022-42 zo dňa 12.12.2022 v časti určenia bežného výživného a platobného miesta na v tom čase maloletú navrhovateľku.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom podaným na súde dňa 27.1.2023 domáhala určenia výživného na plnoleté dieťa a to s ohľadom na to, že dňa 3.2.2005 dovŕši plnoletosť. Poukázala na to, že je študentkou 3. ročníka na Spojenej škole, so sídlom S. X v W. v odbore cukrárka, pričom v škole sa jej darí a rada by pokračovala ďalej. Uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16P/64/2022 zo dňa 12.12.2022 bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. U., u ktorej navrhovateľka mieni zostať bývať aj po dovŕšení plnoletosti. Výdavky mala navrhovateľka v súvislosti so školou, pričom bude poberať prídavok na dieťa, iné príjmy nemá. Tiež uviedla, že s matkou je v kontakte, avšak s otcom nie a nemá o ňom ani žiadne informácie. Navrhla, aby súd uložil povinnosť osobe povinnej platiť výživné v 1. a 2. rade platiť jej výživné v sume 150 eur mesačne odo dňa nadobudnutia plnoletosti.

2. Osoby povinné platiť výživné sa k návrhu navrhovateľky písomne nevyjadrili.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, najmä rozsudkom č. k. 16P/64/2022-42 zo dňa 12.12.2022, oznámením ÚPSVaR TT zo dňa 8.2.2023, z ktorého vyplýva, že M. U. nepoberá dávku v hmotnej núdzi ako ani iné dávky, od 1/2022 do 6/2022 poberala prídavky na deti, od

7/2022 do 12/2022 poberala prídavky na deti, oznámením spoločnosti Adecco zo dňa 17.2.2023, že M. U. bola ich zamestnankyňou od 5.12.2022 do 24.1.2023, pričom pracovný pomer bol ukončený zo strany zamestnávateľa z dôvodu nedostatočného výkonu zamestnanca a čistý príjem mala 12/2022 v sume 904,87 eur a v 1/2023 v sume 741,02 eur, oznámením sociálnej poisťovne zo dňa 14.2.2023, z ktorého vyplýva, že M. U. a J. U. nie sú poberateľmi žiadnych dávok a nie sú v evidencii sociálnej poisťovne, lustráciou sociálnej poisťovne vykonanej súdom, z ktorej vyplýva, že otec ako osoba povinná na výživné je zamestnanec, avšak nevyplýva u koho pracuje, vylúčením navrhovateľky a osoby povinnej platiť výživné v 1. rade, potvrdením z ÚPSVaR Bratislava zo dňa 9.3.2023, z ktorého vyplýva, že osoba povinná platiť výživné v 2. rade bola evidovaná ako uchádzač o zamestnanie od 17.06.2019 do 19.08.2019 a predtým od 08.03.2019 do 31.03.2019, súčasne z uvedeného potvrdenia vyplýva, že uvedená osoba od 01.04.2019 do 05.04.2019 pracovala u zamestnávateľa: Domov jesene života. pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav.

4. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 16P/64/2022-42 zo dňa 12.12.2022 súd zveril navrhovateľku do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky E. U. a rodičom vtedy maloletej navrhovateľky súd uložil povinnosť prispievať na jej výživu sumou 50 eur mesačne na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

5. Navrhovateľka sa podaným návrhom, vzhľadom na dovŕšenie plnoletosti, domáhala určenia výživného voči svojim rodičom ako osobám povinným platiť výživné vo výške 150 eur mesačne.

6. Na pojednávanie konané dňa 13.3.2023 sa dostavila navrhovateľka a osoba povinná platiť výživné v 1. rade. Nedostavila sa osoba povinná platiť výživné v 2. rade, ktorej súd doručoval predvolanie na úradnú tabuľu súdu a na webovú stránku súdu, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnila a ani nežiadala o odročenie pojednávania. Súd pojednával v neprítomnosti osoby povinnej platiť výživné v 2. rade. Navrhovateľka pred otvorením pojednávania uviedla, že trvá na podanom návrhu voči osobe povinnej platiť výživné v 1. rade v sume 100 eur a voči osobe povinnej platiť výživné v 2. rade navrhla konanie zastaviť, s čím vyslovila osoba povinná platiť výživné v 1. rade súhlas. Následne uviedla, že si uplatňuje výživné v sume 100 eur a to i vzhľadom na posledný príjem matky, ktorý bol vo výške 741 eur. K mesačným výdavkom uviedla: strava cca 80 eur, kredit 4 eur, ktorý si dobíja každý druhý mesiac s tým, že jej ho dobíja mama aj babka, cestovné do školy a zo školy je 25 centov na jednu cestu. Navrhovateľka študuje na strednej spojenej škole S. X. T. W., a býva na Y. I. T. W.. Študuje odbor cukrárka 3. ročník, pričom štúdium je trojročné. Ďalšie výdavky sú: oblečenie a obuv 80 eur, kozmetika a drogeria 20 eur mesačne. Navrhovateľka rozmýšľala aj nad vysokou školou, odbor manikúra a pedikúra. Zdravotný stav má navrhovateľka dobrý, je zdravá, nenosí okuliare a ani zubný strojček. Výživné si uplatňuje od 03.02.2023. V prípade, ak by vznikol nedoplatok, vyslovila súhlas so splátkami dlžného výživného. Na brigády nechodí. Náklady s bývaním hradí babka, nevedela presne uviesť ich výšku. Osoba povinná platiť výživné v 1. rade uviedla, že toho času je nezamestnaná, avšak hľadá si prácu. Zajtra má mať pohovor do Coop Jednoty na pozíciu predavačka. Naposledy bola zamestnaná v spoločnosti Adecco a to v januári 2023 s príjmom cca 741 eur v čistom. K svojim mesačným výdavkom uviedla: strava 20 eur, keď uviedla, že veľa nezje a postačuje jej aj vífónka. Tiež uviedla, že fajčí, mesačne asi prefajčí 50 eur, náklady na bývanie 100 eur - prispieva partnerovi, u ktorého toho času býva, ktorý býva spolu s rodičmi v 3-izbovom byte, pričom partner je zamestnaný v spoločnosti Sasch a príjem mal okolo 900 eur. Osoba povinná platiť výživné v 1. rade ďalej uviedla, že hypotéky ani úvery nemá, auto ani nehnuteľnosť nevlastní. Výdavky s oblečením nemala a drogeria a kozmetika bola 15 eur. Taktiež nemala cestovné náklady. Jej zdravotný stav bol dobrý. Záverom uviedla, že súhlasí s výškou výživného 100 eur a ak vznikne nedoplatok, bola ochotná ho zaplatiť po 10 eur mesačne.

7. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami

rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Podľa § 29 ods. 1, 2 a 3 Civilného mimosporového poriadku, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

13. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu plnoletého dieťaťa o určení výživného. Hmotnoprávnou podmienkou, aby mohol súd opakovane vo veci výživného na oprávneného na výživné rozhodnúť je zmena pomerov, pričom je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza jednak zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, vzhľadom na vek, zdravotný stav, návštevu školského zariadenia, nadanie či záujmy a zároveň vychádza z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť.

14. Súd v konaní skúmal, či došlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky vyživovacej povinnosti rodičov na plnoletú dcéru D.. Navrhovateľka sa domáhala určenia výživného vo výške 150 eur mesačne od oboch rodičov. Pred začatím pojednávania navrhovateľka zobrala návrh na začatie konania voči otcovi, t. j. voči osobe povinnej platiť výživné v 2. rade v celom rozsahu späť, a súčasne zobrala návrh na začatie konania voči matke, t. j. osobe povinnej platiť výživné v 1. rade, v časti 50 eur späť a žiadala konanie zastaviť. Osoba povinná platiť výživné v 1. rade s čiastočným späťvzatím návrhu súhlasila a súd nezisťoval súhlas so späťvzatím osoby povinnej platiť výživné v 2. rade, nakoľko nešlo o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu. Vzhľadom na uvedené súd vo výroku I. zastavil konanie v časti voči osobe povinnej platiť výživné v 2. rade a v časti výživného v sume 50 eur voči osobe povinnej platiť výživné v 1. rade.

15. Výrokom II. súd uložil osobe povinnej platiť výživné v 1. rade povinnosť prispievať k rukám navrhovateľky zvýšené výživné zo sumy 50 eur na sumu vo výške 100 eur a to vzhľadom k tomu, že účastníci konania s uvedenou výškou výživného súhlasili a táto suma v konaní sporná nebola. Súd pritom vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľka je plnoletou osobou, študentkou 3. ročníka strednej školy. Navrhovateľka mala len bežné výdavky, pričom mala dobrý zdravotný stav, ktorý nevyžadoval zvýšené výdavky. Nebolo sporné, že navrhovateľka toho času býva u starej matky, avšak k pravidelným výdavkom súvisiacim s bývaním sa nevedela vyjadriť. K schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom osoby povinnej platiť výživné v 1. rade súd zistil, že naposledy bola osoba povinná platiť výživné v 1. rade zamestnaná v spoločnosti ADECCO Slovakia s čistým príjmom v mesiaci 1/2023 v sume cca 741 eur. Z uvedenej výšky príjmu súd následne vychádzal pri určení výživného na navrhovateľku, ktoré predstavuje 23% čistého príjmu rodiča (t. j. 161 eur) pri zohľadnení skutočnosti, že osoba povinná platiť výživné v 1. rade mala aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť a to k dcére Q., na ktorú bola výška výživného 50 eur. Súd poukazuje na to, že osoba povinná platiť výživné v 1. rade bola toho času nezamestnaná a pri

určení výživného vychádzal z jej posledného príjmu vzhľadom na to, že o zamestnanie prišla z dôvodu nedostatočného výkonu, ktorý dôvod bol na jej strane a nemohol byť na ujmu osoby oprávnenej na výživné, t. j. navrhovateľky. Súd vyživovaciú povinnosť vo výške 100 eur určil počnúc dňom 3.2.2005, kedy navrhovateľka nadobudla plnoletosť a to v zmysle jej návrhu na začatie konania. Vzhľadom k tomu, že o zvýšenej výške výživného bolo rozhodnuté súdom dňa 13.3.2023, vznikol za obdobie od 3.2.2023 do 28.2.2023 nedoplatok na zročnom výživnom a to výške 46,40 eur (t. j. za prvé 2 dni mesiaca február mala osoba povinná platiť výživné v 1. rade uhradiť na výživnom 3,58 eur a za ďalších 26 dní mala uhradiť 92,82 eur, t. j. spolu v sume 96,40 eur a uhradené bolo 50 eur), preto vo výroku III. súd nedoplatok na zročnom výživnom v sume 46,40 eur uložil osobe povinnej platiť výživné v 1. rade zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 10 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok s tým, že účastníci konania s uvedenou výškou splátky ako i so samotnými splátkami súhlasili.

16. Vo výroku IV. súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 16P/64/2022-42 zo dňa 12.12.2022 v časti určenia bežného výživného a platobného miesta na v tom čase maloletú navrhovateľku, keďže ostatným rozhodnutím bolo platobné miesto výživného úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a toho času navrhovateľka bola plnoletá a novým rozhodnutím došlo k zvýšeniu výživného na sumu 100 eur z pôvodne určenej výšky 50 eur.

17. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd vo výroku V. rozsudku podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave. Odvolanie podané navrhovateľkou a osobou povinnou platiť výživné v 1. rade by však nemalo právne účinky, keď tieto sa odvolania vzdali na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť

zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, b) príkazom pohľadávky, c) predajom hnutelných vecí, d) predajom cenných papierov, e) predajom nehnuteľnosti, f) predajom podniku, g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.